

Aloite B1-kielenä opiskeltavan toisen kotimaisen kielen tuntimäärän lisäämiseksi

Suomenkielinen varhaiskasvatus- ja opetusjaosto 22.05.2019 § 26
17/12.00.01/2019

Valmistelija Leila Kurki, opetustoimen johtaja
leila.kurki(at)kirkkonummi.fi

Kaikille yhteinen B1-kieli on toinen kotimainen kieli. Vuosiluokilla 6-9 toisena kotimaisena kielenä opetetaan kunnan kaikissa kouluissa suomenkielisessä perusopetuksessa ruotsia. Valtioneuvoston tuntijakoasetuksen mukaisesti toisen kotimaisen kielen opetus alkaa 6. vuosiluokalta. Kirkkonummen suomenkielisissä perusopetuksen kouluissa tunnit jakautuvat alla olevan taulukon mukaisesti:

B1-oppimäärän mukaisesti:

Vuosiluokat	1	2	3	4	5	6	7	8	9	yht.
	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx	xxxx					
B1-kieli (VN)	x	x	x	x	x	2			4	6
Kirkkonummi	0	0	0	0	0	2	1	1	2	6

Veikkolan koulun toisen kotimaisen ja vieraiden kielten lehtorit ovat tehneet aloitteen 24.1.2019 B1-kielenä opiskeltavan toisen kotimaisen kielen (ruotsi), tuntimäärän lisäämisestä 7. ja 8. luokille siten, että niitä opetettaisiin kaikilla vuosiluokilla 6.-9. 2h/viikko. Opettajien aloite liitteenä. Aloitteessaan he ovat viitanneet muun muassa pääkaupunkiseudun kaupunkien tuntijakoon, jossa toisen kotimaisen kielen opetustuntimäärää on nostettu heidän aloitteessaan vaatimalla tavalla. Yksi vuosiviikkotunti ruotsia 7. ja 8. luokilla nähdään pedagogisesti liian vähäisenä.

Ruotsin kielen tuntimäärän nostaminen kahdella oppitunnilla perusopetuksen aikana lisäisi suomenkielisten peruskoulujen tuntimäärää tällä hetkellä yhtenäiskoulujen rinnakkaiset opetusryhmät ja pienryhmät huomioiden 41-43h/viikko riippuen vastaavien ikäluokkien toisen pitkän vieraan kielen valinnoista. Kielten lehtoreiden opetusvelvollisuuden ollessa 20h/vk tarkoittaisi tämä kahta kielten lehtorin virkaa ja lisäksi muutamia ylitynteja. Yhden vastavalmistuneen lehtorin (ei vuosisidonnaisia lisiä) vuosipalkan ollessa n. 45 967,68€ tarkoittaisi tuntimäärän lisääminen pyöreästi 95 000€ vuosittaisia lisäkustannuksia.

Kirkkonummen tuntijaon mukaan 7. ja 8. luokilla oppilaiden kokonaistuntimäärä (30h/vk) on yksi vuosiviikkotunti enemmän kuin valtakunnallinen vähimmäistuntimäärä. Jos tuntimäärää lisättäisiin esitetyillä 1h/7. luokat ja 1h/8. luokat, tarkoittaisi se kokonaistuntimääränä oppilaille 31h/vk, joka on kaksi vuosiviikkotuntia enemmän kuin Valtioneuvoston asetuksessa. Jos oppilaan vuosiviikkotuntimäärää halutaan pitää nykyisessä 30h/vk, ainoa vaihtoehto on vähentää sitä valinnaisista aineista ja taito- ja taideaineista, mikä tulisi vaikuttamaan tuntijakoon laajemmin.

Valtioneuvosto antoi 20.9.2018 asetuksen perusopetuslaissa tarkoitettun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta annetun valtioneuvoston asetuksen 6 §:n muuttamisesta sekä asetuksen perusopetusasetuksen 3 §:n muuttamisesta. Päätöksen myötä kaikki syksyllä 2019 perusopetuksensa aloittavat 1. vuosiluokan oppilaat

aloittavat A1-kielen opiskelun viimeistään kevätlukukaudella 2020. Tämä tarkoittaa, että jatkossa perusopetuksen oppilaat aloittavat ensimmäisen vieraan kielen opiskelun heti 1. luokalta lähtien ja tätä kieltä opiskellaan perusopetuksen, eli 9. luokan, loppuun saakka. Tehdyllä päätöksellä A1-kielen opetusta lisätään yhteensä 2 vuosiviikkotunnilla vuosiluokilla 1–2.

Kirkkonummella on tämän hetken koulutulokasmäärän mukaisesti 21 laskennallista opetusryhmää, joten oppitunnit lisääntyvät lukuvuonna 2019-2020 vähintään 21x 0,5h eli 10,5h. Seuraavana lukuvuonna ensimmäiset ja toiset vuosiluokat huomioiden vieraitten kielten opetustuntimäärän kasvu on vähintään 21 x 2h eli yhteensä 42 tuntia.

Lakisääteinen kielten opetuksen lisääminen nostaa Kirkkonummella kieltenopetustunteja ja opettajaresurssin tarvetta kahden kielten lehtorin tuntimäärän verran. Myös opetussuunnitelma 2016 on muutoinkin lisännyt kielten opetuksen tunteja. Tällä hetkellä Kirkkonummen kaikilla kielten lehtoreilla on tunteja yli opetusvelvollisuuden, eikä heille voi lisätä määrättömästi ylitunteja. Suomenkielisissä opetuspalveluissa on uusien esitettävien virkojen jonossa useita eri aineiden lehtorin virkoja, joita on esitetty perustettavaksi jo vuosia välttämättöminä eri oppiaineiden lakisääteisten tuntien määrän vuoksi.

Kirkkonummen suomenkielisen perusopetuksen opetussuunnitelmassa tarjotaan vaihtoehtona toisen kotimaisenkielen, ruotsin, opetusta seuraavasti:

- kaikille yhteisenä B1-kielenä 6. luokalta alkaen
- kielikylpyopetuksena halukkaille koko perusopetuksen ajan
- toisena valittavana vaihtoehtona ensimmäiseltä vuosiluokalta alkavana pitkänä vieraana kielenä eli A1-kielenä
- valinnaisena toisena pitkänä vieraana kielenä, A2-kielenä 4. luokalta alkaen.

Kaikki nämä edellä mainitut seikat talouden tasapainottamisen lisäksi puoltavat sitä, ettei tässä vaiheessa ole syytä enää lisätä ruotsin kielen opetuksen tunteja ja kielten opettajaresurssin tarvetta.

Esittelijä	Sivistystoimenjohtaja
Päätösehdotus	Suomenkielinen varhaiskasvatus ja opetusjaosto päättää, että 1. se merkitsee Veikkolan koulun kielten opettajien aloitteen tiedoksi 2. tällä hetkellä ei ole mahdollista lisätä kielten opetuksen tuntimäärää vuosiluokilla 7. ja 8.
Käsittely	Opetustoimen johtaja alusti asian jaostolle. Keskustelun jälkeen jäsen Vesa Tarkkanen esitti Susan Hongan kannattamana. että jaosto 1. merkitsee Veikkolan koulun kielten opettajien aloitteen tiedoksi 2. pitää aloitetta kannatettavana 3. ottaa tuntimäärän mahdolliseen lisäämiseen kantaa talousarviokäsittelyn yhteydessä.
Päätös	Suomenkielinen varhaiskasvatus ja opetusjaosto päättää, että jaosto 1. merkitsee Veikkolan koulun kielten opettajien aloitteen tiedoksi

2. pitää aloitetta kannatettavana

3. ottaa tuntimäärän mahdolliseen lisäämiseen kantaa talousarviokäsittelyn yhteydessä.

Tiedoksi

Aloitteentekijät